

IRSKO

Lepší výsledky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou klíčovým cílem nového modelu

Better outcomes for children with special educational needs is the key goal of new model

The Department of Education and Skills, Ireland | 18. 1. 2017

Irský ministr školství Richard Bruton oznámil, že od září 2017 bude na irských školách zaveden nový model přidělování prostředků k přímé podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Byl navržen pracovní skupinou *Národní rady pro speciální vzdělávání* (NCSE), s přihlédnutím připomínek rodičů, učitelů a dalších zúčastněných stran. Navržená opatření mají směřovat k větší spravedlnosti v přidělování prostředků. K dalším přednostem nového modelu patří odstranění administrativních překážek v přístupu k finančním prostředkům a úzké propojení na reálné vzdělávací potřeby dětí, což výrazně podpoří sociální začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Inspekční činnost ve školách, které pilotně ověřovaly fungování nového modelu, zřetelně prokázala jeho kladný přínos. Uvedená opatření zahrnují navýšení přímých finančních nákladů na podporu žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, přičemž samostatně je řešena agenda asistentů, zajišťujících podporu péče o potřeby dětí a dospívajících. Za zmínku stojí uvést, že na irských školách v současné době působí více než 12 000 speciálních pedagogů. ◀

Zdroj: <http://www.education.ie/en/Press-Events/Press-Releases/2017-Press-Releases/PR2017-01-18.html>

O nadnárodním pohledu na dopad testů PISA ve vzdělávací politice

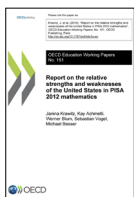
On the supranational spell of PISA in policy

Jo-Anne Baird, Sandra Johnson, Therese N. Hopfenbeck, Talia Isaacs, Terra Sprague, Gordon Stobart, Guoxing Yu

In: *Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education* | ISSN 0013-1881 | Roč. 58, č. 2 (2016) | s. 121-138.

Je známou skutečností, že výsledky mezinárodních srovnávacích testů PISA mají důležitý dopad na vládní politiku v jednotlivých zemích. Tento fenomén je na vzestupu – výsledky žáků vyvolávají konkrétní reakce a zásahy do vzdělávacích reforem. Cílem předkládané studie bylo zjistit, jaké jsou reakce na výsledky v testech PISA v šesti zemích: Číně, Kanadě, Anglii, Francii, Norsku a Švýcarsku. Autoři zkoumali politické dokumenty, zprávy z médií a akademické články. Ve čtyřech z těchto zemí přinesly špatné výsledky v šetření PISA rychlou reakci ve formě změn ve školství. I v ostatních zemích se politika vzdělávání upravila, avšak výzkum poněkud překvapivě ukázal, že v zemích s podobnými výsledky v PISA byla přijata opatření rozdílná. Výsledkem výzkumu tak bylo zjištění, že testy PISA mají ve všech zemích, jejichž žáci se jich účastní, téměř magickou moc, která vyvolává odlišné typy vzdělávacích reforem. ◀

Zdroj: <http://katalog.npmk.cz/documents/453579>

| Zpráva o silných a slabých stránkách výsledků USA v matematické gramotnosti v rámci PISA 2012

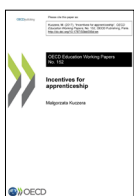
Report on the relative strengths and weaknesses of the United States in PISA 2012 mathematics

Janina Krawitz, Kay Achmetli, Werner Blum, Sebastian Vogel, Michael Besser

OECD, Education Working Papers No. 151 | 20. 12. 2016 | str. 48

Dokument se zaměřuje na problematiku dosažených výsledků studentů ve Spojených státech ve všech 84 matematických úlohách, které byly v USA součástí mezinárodního šetření PISA 2012. Autorský tým, složený z odborníků Univerzity v Kasselu, porovnává výkon severoamerických studentů s průměrem dosažených v zemích OECD a s výkonem pěti referenčních zemí/ekonomik, jejichž žáci dosáhli na škále PISA lepšího průměrného výsledku. Analýza odhaluje silné a slabé stránky konkrétních výsledků patnáctileté populace v USA, přičemž poukazuje jak na konkrétní položky, v nichž američtí studenti dosáhli vysoké úspěšnosti, tak na položky, v nichž byli naprosto neúspěšní, s výrazným odstupem od úspěšných zemí/ekonomik. Analyzováno je celkem sedm skupin položek, přičemž tři zahrnují úspěšně zvládané úlohy, čtyři naopak úlohy, v nichž američtí studenti chybovali. Autoři dospěli k jednoznačnému závěru, že slabších výsledků dosáhli studenti v komplexnějších a náročnějších úlohách. ◀

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/report-on-the-relative-strengths-and-weaknesses-of-the-united-states-in-pisa-2012-mathematics_bc544d1e-en

| Podpora učňovských oborů

Incentives for apprenticeship

Malgorzata Kuczera

OECD Education Working Papers No. 152 | 19. 1. 2017 | 152 str.

Přes poskytované benefity ze strany státu i zaměstnavatelů čelí mnohé země obtížím s naplněním potřebných kapacit v učňovském školství. Předložená studie podává přehled různých forem podpory učňovského vzdělávání, včetně finančních pobídek, dotací a daňových úlev, ale také pobídek nefinanční povahy. Zatímco finanční pobídky jsou běžné, jejich účinnost je často nízká a závisí na výši finanční podpory a alokačních kritériích. Programy, které se zaměřují na konkrétní sektory a jsou navíc podporovány sociálními partnery, mají větší šanci na úspěch. Nicméně nefinanční opatření, která jsou často méně nákladná než uvedené finanční pobídky, mohou výrazně pozitivně přispět ke zvýšení atraktivity programů učňovské přípravy, právě proto je důležité je rovněž využívat. ◀

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/incentives-for-apprenticeship_55bb556d-en

EDUCATION WEEK

USA

| Státy a oblasti se stále potýkají s proměnlivostí hodnocení *States, Districts Still Wrestling With Flexibility on Assessments*

Catherine Gewertz

Education Week | 30. 12. 2016 (tiskem 4. 1. 2017)

První rok svého fungování má za sebou nový zákon o federálním vzdělání, kterým byla výrazně pozměněna pravidla celoplošného testování na středních školách v USA. Po rozsáhlých diskuzích bylo jednotlivým státům unie umožněno zaměnit celoplošné

testy za zkoušky vlastní. Zákon také umožňuje, aby byly celoroční testy rozděleny do hodnocení v samostatných blocích, a to s přihlédnutím k místním specifickým podmínkám, s detailním určením míry závaznosti pro stanovení úrovně kvality vzdělávacího procesu. Zároveň probíhá program, který v několika vybraných státech umožňuje v pilotním režimu vyzkoušet vlastní způsoby hodnocení. V článku jsou konfrontovány názory a postoje k dané problematice. ◀

Zdroj: www.edweek.org/ew/articles/2017/01/04/states-districts-still-wrestling-with-flexibility-on.html

SLOVENSKO

| Výsledky celoslovenského testovania žiakov 5. ročníka ZŠ

Školský portál | 23. 1. 2017

Dne 23. listopadu 2016 se na 1 485 slovenských základních školách uskutečnilo celoslovenské testování žáků 5. ročníku základních škol (*Testování 5-2016*). Celkem 45 299 žáků bylo testováno z matematiky a ze slovenského jazyka a literatury. Test z maďarského jazyka a literatury psalo 2 902 žáků. Úlohy v *Testování 5-2016* byly zaměřeny na logické myšlení, porozumění textu, ověřování hloubky vědomostí a dovedností, aplikaci poznatků v praktických souvislostech.

Průměrná úspěšnost žáků v testu ze slovenského jazyka a literatury byla 63,1 %. Průměrná úspěšnost žáků v testu z matematiky byla 62,3 %.

Poprvé se testování zúčastnili také žáci se speciálními výchovně-vzdělávacími potřebami, a to konkrétně žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí (3,6 % z celkového počtu testovaných páťáků) a žáci se zdravotním znevýhodněním (6,8 %), kromě žáků s mentálním postižením. *Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania* (NÚCEM) umožnil certifikovaným školám absolvovat testování elektronickou formou. E-testovanie 5-2016 absolvovalo 1 602 žáků na 83 ZŠ.

Cílem testování žáků 5. ročníků základních škol je monitoring úrovně jejich vědomostí a dovedností a získání objektivních informací o jejich výkonnosti při vstupu na 2. stupeň ZŠ, stejně jako poskytnutí zpětné vazby školám o připravenosti žáků na přechod z 1. na 2. vzdělávací stupeň na ZŠ. Zároveň budou tyto celostátní výsledky představovat vstupní údaje při výpočtu přidáné hodnoty ve vzdělávání na základních školách na Slovensku. ◀

Zdroj: <http://www.skolskyportal.sk/skola-rodina/vysledky-celoslovenskeho-testovania-ziakov-5-rocnika-zs>

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

| Školní násilí a šikana: zpráva o současném stavu

School Violence and Bullying: Global Status Report

UNESCO, Education 2030 | leden 2017 | 56 str.

Násilí ve školách a školní šikana jsou bezesporu problémy celosvětové, dochází k nim v mnoha státech, přičemž terčem těchto jevů je řada dětí a mladistvých, jejichž vzdělávací výsledky jsou tak negativně ovlivňovány a poškozovány je často tělesné i duševní zdraví těchto jedinců. Cílem této zprávy, prezentované na mezinárodním sympoziu ve dnech 17. až 19. 1. 2017 v Soulu (*International Symposium on School Violence and Bullying: From Evidence to Action*), je shrnutí dostupných údajů o povaze, rozsahu a dopadu

školního násilí a šikany a poskytnutí detailního přehledu o formách, jimiž jsou ve světě tyto problémy řešeny. Podrobný materiál byl společně připraven UNESCO a Ústavem pro školní násilí a jeho prevenci Ewha Womans University (Soul, Republika Korea). ◀

Zdroj: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002469/246970e.pdf>

HOLYROOD
SCOTLAND'S LEADING EDUCATION AND MEDIA BLOG

SKOTSKO

| Odbory odhalily dopady škrtnů na školní podpůrný personál

Impact of cuts in school support staff revealed by Unison

Tom Freeman

Holyrood | 16. 1. 2017

Podle tvrzení odborářů počty pracovníků podpůrného personálu ve školách a školských zařízeních (tedy pracovníků nepedagogických profesí) ve Skotsku poklesly. K omezení a škrtnům v této oblasti přitom dochází v době, kdy se zvyšuje počet žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami. Ministerstvo pro vzdělávání namítá, že dochází pouze k přerozdělování sklady podpůrných specializací – omezila se například provozní doba školních knihoven a v návaznosti na tento krok také úvazky externích knihovníků. Vláda trvá na dalším růstu počtu asistentů učitelů a zkvalitnění jejich přípravy, v této oblasti rozhodně k rozpočtovým omezením ve školách nedochází. ◀

Zdroj: www.holyrood.com/articles/news/impact-cuts-school-support-staff-revealed-unison

NĚMECKO

| Kam po základní škole?

Wohin nach der Grundschule?

Berlin.de | 3. 1. 2017

Zejména v souvislosti s blížícím se termínem (7.–21. 2. 2017) podání přihlášek k přechodu ze základních škol na vyšší vzdělávací stupeň (gymnázia a speciální školy) zveřejnil berlínský magistrát přehledný a naprosto zevrubný informační materiál, určený zejména pro snadnou orientaci rodičů dotčených žáků. Pod heslem „Školy radí – rodiče rozhodují“ jsou srozumitelnou formou shrnuta základní pravidla, včetně předepsaných úkonů, termínů a podmínek (mj. požadovaného prospěchu žáků). Materiál je navíc doplněn diagramy a tabulkami, které spolu s internetovými odkazy představují dobrý příklad kvalitně zpracovaného úředního dokumentu.

Zdroj: <https://www.berlin.de/sen/bildung/schule/bildungswege/uebergang-weiterfuehrende-schule/>

NĚMECKO

| Čím menší třída, tím lépe – nebo ne?

Je kleiner die Klasse, desto besser - oder?

rozhovor s prof. Klausem Ziererem

Der Spiegel | 9. 1. 2017

Učitelé si rádi stěžují, že mají ve třídě příliš mnoho žáků a rodiče jim přizvukují. Autor článku, profesor pedagogiky, však tuto námitku zpochybňuje. V rozhovoru se odvolává

na výsledky poslední studie PISA a dovozuje nesprávnost převládajícího názoru, že v menších třídách poskytuje učitel více zpětné vazby, kterou on sám považuje za rozhodující. Podobně jsou zpochybněny i další zakořeněné představy, například že „v menších třídách se více mluví“ nebo „v menších třídách mají učitelé více času a jsou méně stresováni“. Ideální počet žáků ve třídě se tedy stanovuje těžko. Pro někoho je to 30, pro jiného 15. Samotným snížením počtu žáků ve třídě se však, jak ukázala poslední PISA, mnoho nedocílí. Podle profesora Zierera totiž nejvíce záleží na úrovni vzájemné interakce mezi lidmi, v daném případě mezi pedagogem a žáky, případně mezi žáky navzájem. ◀

Zdroj: <http://www.spiegel.de/lebenundlernen/schule/schule-je-kleiner-die-klasse-desto-besser-oder-a-1128735.html>